

[Ellemann-Jensen]

kedeligt resultat. Dertil er situationen alt for alvorlig, for vi må jo se i øjnene, at regeringens kriseindgreb, som det lovforslag, vi behandler nu, er et led i, i sin helhed er den kraftigste økonomiske stramning, nogen dansk regering har lagt op til. Men indgrebet kommer så sandelig også på et tidspunkt, hvor truslerne mod dansk økonomi er ganske usædvanlig store.

Den nye eksplosion i energipriserne, som vi senest i disse dage har oplevet, sammen med forsyningsproblemerne kommer jo på et tidspunkt, hvor dansk økonomi endnu ikke er stærk nok til at tage imod sådanne slag udefra. Vores udlandsgæld er for stor, og balancen i vores økonomiske samkvem med omverdenen er endnu ikke rettet så meget op, at vi kan øjne en vending i udviklingen. Vi kan tværtimod se frem til en række meget, meget vanskelige år i 1980'erne, år, hvor de ophobede rente- og afdragsbetalinger til udlandet på forhånd vil sætte sig på en betydelig del af den danske produktion.

Så står vi tillige med en offentlig sektor, som vokser for hurtigt, bl. a. fordi vi herinde i folketinget har skabt en række udgiftkrævende reformer, som man nu ude i amter og kommuner fylder ud på en måde, som får skattetrykket til at stige voldsomt. Og endelig står vi stadig væk i det danske samfund med et løndannelsessystem, der rummer klare svagheder over for de problemkredse, vi er stillet over for, ikke alene tekniske svagheder som f. eks. den automatiske dyrtidsregulering, der jo uden videre giver kompensation til de fleste mennesker for de prisstigninger, der kommer til os udefra, men så sandelig også psykologiske svagheder, som ytrer sig ved en manglende forståelse i mange stærke organisationer for, at vi ikke bare kan blive ved med at lade omkostninger og lønninger vokse i en situation, hvor Danmark skal kæmpe i en hård international konkurrence for at bevare sin plads som et velstandssamfund. Der synes ganske enkelt ikke at være den tilstrækkelige krisestemning i mange af organisationernes ledelser, mens folk i almindelighed nu nok synes at have fået en ganske god forståelse for, at det er nu, der skal gribes ind.

Regeringens samlede kriseindgreb retter jo op på nogle af disse forhold, bestemt ikke på dem alle sammen, men dog på nogle. Der bliver grebet ind mod energiforbruget for at

sikre en sådan opbremsning i energiforbruget, at vi har en mulighed for at klare os igennem den kommende tid, i det mindste sådan som tingene tegner sig for øjeblikket. Ingen kan i dag vide, om det bliver nødvendigt med yderligere indgreb over for energiforbruget, men det er positivt, finder vi i venstre, at regeringen i første omgang koncentrerer sin indsats omkring nogle afgiftsforhøjelser, der giver det enkelte menneske mulighed for selv at vælge, i stedet for at indføre rationeringer og restriktioner, som vil binde alle i et stift system, det vil være uhyre vanskeligt at komme ud af igen.

Vi håber, at det ikke senere vil vise sig nødvendigt at gå ad den vej, og derfor er vi i venstre ikke spor bedrøvede over handelsministerens meddelelse om, at han indtil videre vil udskyde planerne om at gennemføre en såkaldt billøs dag. Vi finder, at begrundelsen er rimelig, nemlig at med de seneste prisforhøjelser, der kommer oven i de afgiftsforhøjelser, vi vedtager i dag, skal vi give prisudviklingen og forbrugerreaktionerne mulighed for at vise, om vi ikke ad frivillighedens vej kan få den nødvendige nedsættelse af energiforbruget, som skal til på dette område. Der er grund til at understrege de henstillinger, handelsministeren kom med om, at den enkelte i sin daglige situation bidrager til, at vi får den nedsættelse i forbruget af benzin og andre olieprodukter, som vil gøre det muligt senere at undgå sådanne restriktioner, som vi nu ser udskudt.

Der er mange, der har angrebet regeringens afgiftsforslag, men alle må dog kunne forstå, at forbruget af energi skal dæmpes, og at det skal ske hurtigt, og hvis vi ikke gør det med afgifter, ved at lade pris- og markedsmechanismen få lov til at fungere, ja, så har vi kun restriktionerne og rationeringer tilbage, og den udvej ønsker venstre kun at benytte som en yderste nødforanstaltning.

Det er væsentligt for venstre, at de højere energifgifter ikke øger erhvervenes omkostninger. De påvirker jo heller ikke det lønregulerende pristal, og vi havde gerne set, at man yderligere havde kunnet fjerne olieprisstigningerne fra pristallet. Vi agter i venstre fortsat at arbejde for at skabe den nødvendige brede politiske forståelse for, at der sker sådanne ændringer i den automatiske dyrtidsregulering.